

**UCHWAŁA NR XXIII/215/2021
RADY GMINY OBRZYCKO**

z dnia 26 kwietnia 2021 r.

w sprawie: przekazania do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu skargi Joanny Sadowczyk, Alicji Fonfara, Beaty Wróbel, Anny Tomala na uchwałę Rady Gminy Obrzycko nr XXII/198/2021 z dnia 22 marca 2021 r. w sprawie likwidacji Szkoły Podstawowej w Zielonejgórze

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.), art. 32, 35 § 4 i art. 54 § 1 i 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2325 ze zm.),

Rada Gminy Obrzycko uchwała, co następuje:

§ 1. 1. Przekazuje się do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu skargę Joanny Sadowczyk, Alicji Fonfara, Beaty Wróbel, Anny Tomala na uchwałę Rady Gminy Obrzycko nr XXII/198/2021 z dnia 22 marca 2021 r. w sprawie likwidacji Szkoły Podstawowej w Zielonejgórze wraz z odpowiedzią na skargę oraz aktami sprawy, nie uwzględniając zarzutów zawartych w skardze.

2. Treść odpowiedzi na skargę, o której mowa w ust. 1 stanowi załącznik do uchwały.

§ 2. Upoważnia się Wójta Gminy Obrzycko do przekazania skargi wraz z aktami sprawy i odpowiedzią na skargę, o których mowa w § 1, do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, a także do reprezentowania Rady Gminy Obrzycko przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym i udzielania dalszych pełnomocnictw procesowych do występowania przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Włodzimierz Janasek

Obrzycko, dnia 26 kwietnia 2021 r.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu
ul. Ratajczaka 10/12
61-815 Poznań

Skarżący:

1. Joanna Sadowczyk

2. Alicja Fonfara

3. Beata Wróbel

4. Anna Tomala

Organ:

Rada Gminy Obrzycko
reprezentowana przez Wójta Gminy Obrzycko
al. Jana Pawła II 1, 64 -520 obrzycko

Odpowiedź na skargę

Na podstawie art. 54 § 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2325 ze zm.) dalej „*p.p.s.a.*” przekazuje się skargę złożoną przez Joannę Sadowczyk, Alicję Fonfara, Beatę Wróbel, Annę Tomala na uchwałę Rady Gminy Obrzycko nr XXII/198/2021 z dnia 22 marca 2021 r. w sprawie likwidacji Szkoły Podstawowej w Zielonejgórze, dla której organem prowadzącym jest Gmina Obrzycko, wnosząc jednocześnie o jej oddalenie w całości.

Niniejsza skarga wpłynęła do Urzędu Gminy Obrzycko w dniu 13 kwietnia 2021 r.

Uzasadnienie

Pismem z dnia 12 kwietnia 2021 r. Joanna Sadowczyk, Alicja Fonfara, Beata Wróbel, Anna Tomala – dalej jako „Skarżący” wnieśli skargę na uchwałę Rady Gminy Obrzycko nr XXII/198/2021 z dnia 22 marca 2021 r. w sprawie likwidacji Szkoły Podstawowej

w Zielonejgórze, dla której organem prowadzącym jest Gmina Obrzycko – dalej jako „Uchwała” bądź „zaskarżona Uchwała”.

Skarżący domagają się: 1. wstrzymania wykonania zaskarżonej Uchwały 2. stwierdzenia niezgodności z prawem Uchwały, 3. Unieważnienia Uchwały 4. Zasądzenia kosztów postępowania.

W ocenie Skarżących, przedmiotowy akt prawa miejscowego narusza art. 7 ust. 1 pkt 8 i ust 2 ustawy o samorządzie gminnym, art. 28 ust. 1 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz art. 19 ust. 2 ustawy o związkach zawodowych.

Skarżący wskazują, iż likwidowana szkoła stanowi istotny element społeczności lokalnej. Ponadto wskazują na warunki panujące w szkole. W ocenie Skarżących względy finansowe nie mogą stanowić o likwidacji szkoły. Ponadto dojazdy dzieci do szkoły spowodują wydłużenie ich czasu poza domem. W dalszej części skargi Skarżący odnieśli się do oceny podjętej decyzji przez Wielkopolskiego Kuratora Oświaty.

Z treścią skargi nie sposób się zgodzić, a to ze względów wskazanych poniżej.

1.

Zgodnie z art. 89 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe – dalej jako „u.p.o.” – „szkoła publiczna, z zastrzeżeniem ust. 2, 3 i 14-18, może być zlikwidowana z końcem roku szkolnego przez organ prowadzący szkołę, po zapewnieniu przez ten organ uczniom możliwości kontynuowania nauki w innej szkole publicznej tego samego typu, a także kształcącej w tym samym lub zbliżonym zawodzie. Organ prowadzący jest obowiązany, co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji, zawiadomić o zamiarze likwidacji szkoły: rodziców uczniów, a w przypadku uczniów pełnoletnich - tych uczniów, właściwego kuratora oświaty oraz organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego właściwej do prowadzenia szkół danego typu. 3. Szkoła lub placówka publiczna prowadzona przez jednostkę samorządu terytorialnego może zostać zlikwidowana po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty, a w przypadku publicznej szkoły artystycznej prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego - po uzyskaniu pozytywnej opinii ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Szkoła lub placówka publiczna prowadzona przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną może zostać zlikwidowana za zgodą organu, który udzielił zezwolenia na jej założenie”.

Nie ulega wątpliwości, że organ prowadzący Szkołę Podstawową w Zielonejgórze spełnił wszystkie warunki formalne wskazane w art. 89 ust. 1 i 3 u.p.o.

Organ prowadzący Szkołę Podstawową w Zielonejgórze zapewnił uczniom możliwość kontynuowania nauki w innej szkole publicznej tego samego typu, tj. Szkole Podstawowej w Gaju Małym. Ponadto organ prowadzący uzyskał pozytywną opinię kuratora oświaty, a także w terminie określonym we wskazanym powyżej przepisie zawiadomił rodziców o zamiarze likwidacji Szkoły.

Po spełnieniu wszystkich przesłanek Rada Gminy w Obrzycku podjęła decyzję o likwidacji Szkoły Podstawowej w Zielonejgórze. Zaskarżona Uchwała nie została podjęta z naruszeniem jakiegokolwiek przepisu i odpowiada prawu.

Skarga nie zasługuje na uwzględnienie w żadnym zakresie. Odnosząc się do kwestii warunków w likwidowanej Szkole, a podnoszonych przez Skarżących, zaznaczenia wymaga, iż zarówno w likwidowanej Szkole Podstawowej w Zielonejgórze jak i szkole, w której zapewniono dalszą naukę uczniom z likwidowanej szkoły, tj. w Szkole Podstawowej w Gaju Małym przeprowadzono kontrolę przez kuratora oświaty.

Wbrew twierdzeniom Skarżących nie sposób uznać, że warunki dla uczniów w likwidowanej szkole są lepsze niż w szkole w Gaju Małym. Jak wynika z przeprowadzonej kontroli, w Szkole Podstawowej w Zielonejgórze uczniowie nie dysponują salą gimnastyczną, a w tym celu wykorzystywane są sale lekcyjne. W szkole nie ma również oddzielnego pomieszczenia na świetlicę, czy też gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. W szkole nie ma również stołówki.

Natomiast Szkoła Podstawowa w Gaju Małym, do której uczęszczać będą uczniowie z likwidowanej Szkoły Podstawowej w Zielonejgórze, zapewnia uczniom salę gimnastyczną, bibliotekę połączoną z czytelnią, gabinet pedagoga, pielęgniarki oraz stołówkę. Ponadto szkoła jest monitorowana.

Trudno zgodzić się z twierdzeniami Skarżących, że zapewnienie sali gimnastycznej w celu rozwoju ruchowego dzieci, różnorodności dyscyplin sportowych, które uczniowie mogą rozwijać nie jest polepszeniem warunków dla tych uczniów, a nauka w likwidowanej Szkole stwarza idealne warunki dla uczniów. Zasady doświadczenia życiowego wskazują, że lekcje wychowania fizycznego w salach lekcyjnych nie zapewniają nawet minimum takich możliwości. W sali lekcyjnej nie sposób nawet przeprowadzić zajęć polegających na organizacji gier zespołowych. Brak różnorodności w zajęciach sportowych prowadzi o zniechęcenia uczniów do sprawności ruchowej, co negatywnie wpływa na ich zdrowie. Wpływ na zdrowie uczniów zarówno fizyczne jak i psychiczne może mieć także brak zarówno pokoju pedagoga oraz gabinetu pielęgniarki.

Nie ulega zatem wątpliwości, że wskazane powyżej braki w infrastrukturze występujące w Szkole Podstawowej w Zielonejgórze w sposób wystarczający uzasadniają potrzebę likwidacji tej placówki, by zapewnić uczniom lepsze warunki do edukacji i rozwoju w Szkole Podstawowej w Gaju Małym. Należy dodać, że dotychczasowe istnienie placówki w Zielonejgórze podyktowane było w głównej mierze ilością uczniów na terenie gminy i ograniczonymi możliwościami ich przyjęcia w Szkole Podstawowej w Gaju Małym. W sytuacji, gdy istnieje możliwość przyjęcia wszystkich uczniów ze Szkoły w Zielonejgórze w Szkole Podstawowej w Gaju Małym, dalsze istnienie tej placówki jest bezcelowe nie wyłącznie ze względu na koszty, jak zdają się sugerować Skarżący, ale głównie z racji zapewnienia wszystkim uczniom w gminie równego dostępu do edukacji, w tym do warunków kształcenia. Kwestie wygody rodziców czy integracji lokalnej społeczności, choć ważne, mają tu drugorzędne znaczenie.

Przy podejmowaniu zaskarżonej uchwały Rada Gminy Obrzycko brała również pod uwagę sprawę dojazdu uczniów do Szkoły Podstawowej w Gaju Małym. Sam fakt oddalenia Szkoły od miejsca zamieszkania uczniów maksymalnie o 9 km, a dla niektórych uczniów jedynie o 6 km, nie można uznać za odległość, która znacząco wpłynie na wydłużenie czasu przebywania uczniów poza domem. Ponadto taka odległość od szkoły nie będzie, zdaniem Organu, skutkowałą pogorszeniem warunków realizacji obowiązków szkolnych uczniów. Tym bardziej, że jak wskazano powyżej w Szkole Podstawowej w Gaju Małym uczniom zostaną zapewnione lepsze warunki do nauki. Należy zważyć, że nieznacznie wydłużony czas dojazdu dzieci (maksymalnie o 10 – 15 minut) nie powinien decydować o pozbawianiu ich równego dostępu do infrastruktury oświatowo-wychowawczej i możliwości rozwoju.

Mając powyższe na uwadze, nie można zgodzić się ze stanowiskiem Skarżących, że likwidacja Szkoły w Zielonejgórze nie prowadzi do polepszenia warunków nauki i wychowawczo – opiekuńczych dzieci.

Podkreślenia wymaga, iż decyzja o likwidacji szkoły powinna odnosić się jedynie do warunków w szkole i sytuacji uczniów. Ponadto powinna być podjęta z uwzględnieniem wszystkich przesłanek wskazanych w art. 89 ust. 1 i 3 u.p.o. Natomiast stanowisko Skarżących, że Szkoła Podstawowa w Zielonejgórze stanowi istotny element społeczności lokalnej nie powinna mieć żadnego znaczenia.

Skutek likwidacji szkoły powinien być oceniany pod względem sytuacji uczniów nie zaś całej lokalnej społeczności. Nie można kosztem warunków rozwoju uczniów utrzymywać domniemany ośrodek integracji lokalnej społeczności. W przedmiotowej sprawie

to zapewnienie jak najlepszych warunków rozwoju uczniów winno mieć pierwszorzędne znaczenie.

Ocenie Organu, Skarżący nie wyjaśnili jakich konkretnie naruszeń przepisów prawa dokonał Organ podejmując uchwałę o likwidacji Szkoły Podstawowej w Zielonejgórze, podnosząc w zasadzie zarzuty dotyczące tradycji, wygody rodziców, czy przedstawiając błędne wyobrażenie o doskonałych warunkach do nauki i rozwoju w Szkole w Zielonejgórze.

Podstawą podjęcia Uchwały jest art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. h ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 89 ust. 1 i 3 w zw. z art. 29 ust. 1 u.p.o. Skarżący nie wskazali, jakich naruszeń Organ dokonał stosując wskazane powyżej przepisy. Jednocześnie nie sposób nie odnieść wrażenia, że Skarżący zarzucają, w ich ocenie, błędną interpretację stanu faktycznego przez Wielkopolskiego Kuratora Oświaty, nie zaś decyzji podjętej przez Organ.

W tym miejscu powołać należy Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie¹, zgodnie z którym „przepisy ustawy z 2016 r. - Prawo oświatowe nie określają kryteriów opiniowania zamiaru likwidacji szkół. Zatem opinia ta wydawana jest w ramach uznania administracyjnego. Uznanie to nie może mieć charakteru dowolnego. Organ przed wydaniem opinii powinien w sposób wyczerpujący zebrać niezbędny dla wydania orzeczenia materiał dowodowy i na tej podstawie dokonać wszechstronnej oceny okoliczności faktycznych istotnych dla takiego rozstrzygnięcia” .

W ocenie Gminy doszło do wszechstronnej oceny okoliczności faktycznych istotnych w niniejszej sprawie, co skutkowało ostatecznie wydaniem przez Kuratora Oświaty pozytywnej opinii warunkującej podjęcie uchwały w sprawie likwidacji Szkoły.

2.

W ocenie Organu poprawa warunków nauki i wychowawczo – opiekuńczych uczniów przy jednoczesnej racjonalizacji kosztów łożonych na oświatę przemawia za likwidacją Szkoły Podstawowej w Zielonejgórze.

Gmina przedstawiła Kuratorowi Oświaty wydatki związane z prowadzeniem Szkoły Podstawowej w Zielonejgórze oraz koszty jakie Gmina ponosi w związku z jej prowadzeniem, a które to wydatki nie pokrywa otrzymywana subwencja. Z przedstawionej kalkulacji wynika, że subwencja pokrywa jedynie około 50% kosztów związanych z prowadzeniem szkoły.

¹ Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 31 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Wa 1050/18 I EX nr 2714475

Dlatego też, nie sposób się zgodzić ze Skarżącymi, iż Organ dokonał jakichkolwiek naruszeń art. 28 ust. 1 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Niezależnie od kosztów związanych z prowadzeniem Szkoły Podstawowej w Zielonejgórze, analiza danych demograficznych oraz dająca się zaobserwować tendencja spadkowa tej liczby w kolejnych latach nie daje podstaw do kontynuowania działalności placówki.

Istotne w stanie faktycznym niniejszej sprawy jest to, że jak wskazuje wieloletnie doświadczenie (w warunkach lokalnych Gminy Obrzycko), część rodziców wybiera dla swoich dzieci inną szkołę podstawową o pełnej strukturze organizacyjnej, czego nie zapewnia Szkoła Podstawowa w Zielonejgórze. Rodzice często wybierają dla swoich dzieci szkołę podstawową, w której zrealizowany byłby program w pełnej strukturze, bez konieczności zmiany szkoły przez te dzieci po ukończeniu klas 1 – 3.

Ponadto dane statystyczne wskazują, iż nie następuje wzrost demograficzny, wręcz dochodzi do zmniejszenia liczby urodzeń. Niewielka liczba dzieci w wieku przedszkolnym w chwili obecnej, tj. 23 – nie świadczy o liczebności dzieci w szkole podstawowej, a to z uwagi na okoliczności wskazane powyżej. Zważyć należy, iż skierowanie chociażby kilku uczniów przez rodziców do szkoły podstawowej o pełnej strukturze, zamiast do Szkoły Podstawowej w Zielonejgórze ma niebagatelne znaczenie dla dalszego prowadzenia likwidowanej Szkoły, gdzie uczniów będzie coraz mniej.

Dowodem na powyższe twierdzenia Gminy jest fakt, iż Szkoła Podstawowa w Zielonejgórze o strukturze organizacyjnej klas I – III z oddziałami przedszkolnymi jest najmniejszą szkołą nie tylko w gminie ale i w powiecie. W roku szkolnym 2019/2020 w Szkole Podstawowej w Zielonejgórze funkcjonowały dwa oddziały szkolne i dwa oddziały przedszkolne. Do Szkoły uczęszczało 16 uczniów oraz 29 dzieci przedszkolnych.

Natomiast obecnie do szkoły uczęszcza 12 uczniów, a do oddziału przedszkolnego 23 dzieci. Co oznacza tendencję spadkową, szczególnie znaczącą przy tak małej placówce.

3.

Zarzuty Skarżących w odniesieniu do opinii Kuratora Oświaty nie znajdują uzasadnienia. Organ podziela stanowisko Rzecznika Praw Obywatelskich, że „prawo nie precyzuje dokładnie przesłanek wydawania przez kuratora oświaty pozytywnej lub negatywnej opinii o zamiarze likwidacji szkoły przez samorząd – wskazuje RPO, prowadzi to do zarzutów o zbytnej uznaniowości czy też arbitralności działań kuratorów i wpływa negatywnie na ich

relacje z samorządami. Z orzecznictwa wynika zaś, że kurator może odmówić pozytywnej opinii tylko, gdyby było to sprzeczne z Prawem oświatowym. Odmowy nie uzasadnia zaś powoływanie się na politykę państwa. **Stanowisko kuratora nie może zaś naruszać samodzielności gminy w zakresie wykonywania jej obowiązkowych zadań publicznych w tej dziedzinie.**

Ubocznie wskazać również należy, iż przedmiotowa Uchwała była przedmiotem rozstrzygnięcia nadzorczego Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski w dniu 23 kwietnia 2021 r. stwierdził co prawda nieważność Uchwały o likwidacji Szkoły Podstawowej w Zielonejgórze, jednakże jedynie w zakresie §6, tj. **stwierdził jedynie, iż uchwała ta nie podlega publikacji w Dzienniku Urzędowym. Wojewoda Wielkopolski nie wniósł żadnych zastrzeżeń co do merytorycznego rozstrzygnięcia Rady Gminy Obrzycko w zakresie likwidacji Szkoły. Ta okoliczność także potwierdza stanowisko Organu, iż Uchwała o likwidacji Szkoły została podjęta zgodnie z obowiązującymi przepisami i brak jest podstaw do stwierdzenia jej nieważności a wniesiona skarga powinna ulec oddaleniu.**

Wobec powyższego, wnoszę jak w petitum.

Wójt Gminy Obrzycko

Załączniki:

1. skarga wraz z odpisem i aktami sprawy,
2. 5 odpisów odpowiedzi na skargę,
3. uchwała nr XXII/198/2021 Rady Gminy Obrzycko z dnia 22 marca 2021 r.
4. uchwała Rady Gminy Obrzycko z dnia 26 kwietnia 2021 r. o przekazaniu skargi i upoważnieniu Wójta Gminy Obrzycko do złożenia odpowiedzi na skargę.